

ЈОКО ДРАГОЈЛОВИЋ*

Правни факултет за
привреду и правосуђе
Нови Сад

УДК 343:316.61

Монографска студија
Примљен: 28.08.2014
Одобрен: 25.09.2014

ПРОБЛЕМ РЕИНТЕГРАЦИЈЕ БИВШИХ ЗАТВОРЕНИКА У ДРУШТВЕНУ ЗАЈЕДНИЦУ

Сажетак: Како је основни задатак ресоцијализације да измени саму личност осуђеника, неутралише криминогене факторе и измени „криминални“ систем вредности код бивших затвореника, онда је сасвим разумљиво да постепена помоћ и сам процес реинтеграције бивших осуђеника на живот на слободи представља основ сваке успешне ресоцијализације. Познато је да се по изласку из заводске установе на слободу, бивши осуђени суочава са бројним проблемима материјалне, социјалне, психолошке, стамбене и здравствене природе које није у могућности да савлада, те стога услед поменутих потешкоћа може да поклекне и да се врати вршењу кривичних дела. Дакле, потреба за организовањем система социјалне реинтеграције и прихвата осуђених лица јавила се из потребе за смањењем ризика од криминалитета учињеног у поврату. У раду, аутор ће најпре направити кратак осврт на појам и факторе који утичу на процес ресоцијализације, а посебан нагласак ће бити на проблем реинтеграције бивших затвореника у друштвену заједницу јер успех институционалног третмана своју потврду добија добрим понашањем затвореника након изласка на слободу.

Кључне речи: ресоцијализација, реинтеграција, друштвена заједница, затвореник

Уводна разматрања

У сваком друштву постоје појединци или организоване групе који из најразноврснијих разлога отворено или прикривено крше друштвене

* jdragojlović@pravni-fakultet.info

норме којима се унапред прописују правила понашања, а што за собом, свакако повлачи и различите видове кажњавања. Облик друштвене реакције на таква понашања – казне, у многоме одређује степен сигурности друштва од штетног или опасног понашања. С тим у вези може се уочити еволутиван процес развоја друштвене свести, који је своју потврду добио у промени концепције кажњавања, а која се највише одразила на облик и сврху казне.

Јасно је да општи циљ кажњавања своју основаност налази у сузбијању друштвено опасних делатности којима се повређују или угрожавају друштвене вредности које су заштићене кривичним законодавством. Међутим, до реализације општег циља кажњавања настоји се доћи ресоцијализацијом и преваспитањем осуђеника услед различитих третмана којима бива изложен, приликом издржавања казне затвора, као и након изласка из казнено поправног завода. Међутим, ма колико третмани у казнено поправним заводима били успешни, без адекватне постпеналне помоћи могућност брзе и ефикасне реинтеграције бивших затвореника на живот на слободи био би отежан. Познато је да се по изласку из заводске установе на слободу, осуђени суочава са бројним проблемима материјалне, социјалне, психолошке, стамбене и здравствене природе које није у могућности да савлада, те стога услед поменутих потешкоћа може да поклекне и да се врати вршењу кривичних дела. Дакле, потреба за организовањем система социјалне реинтеграције и прихвата осуђених лица јавила се из потребе за смањењем ризика од криминалитета учињеног у поврату.

Сходно томе у раду, аутор ће најпре направити кратак осврт на појам и факторе који утичу на процес ресоцијализације, а посебан нагласак ће бити на проблем реинтеграције бивших затвореника у друштвену заједницу јер успех институционалног третмана своју потврду добија добрим понашањем затвореника након изласка на слободу.

Ресоцијализација и фактори који утичу на процес ресоцијализације

Како је степен развоја друштва дошао до тог нивоа, да се заштита од криминалитета више не остварује применом застрашивања, физичког кажњавања, или физичке и психичке тортуре, односно како се спознало да се сузбијање криминалитета лакше може постићи превенцијом, било генералном или специјалном, као и самом ресоцијализацијом учинилаца кривичних дела, онда и сама сврха казне затвора добија једно другачије

обележје. Наиме, како је историјско искуство недвосмислено показало, није довољно учиниоца кривичног дела само изоловати из друштва на одређено време, јер ће он након одређеног времена изаћи са издржавања казне затвора, често и као још већи криминалац и противник друштва, па зато концепција ресоцијализације има велику улогу у заштити друштва од криминалитета, односно представља један од основних метода заштите.

Ресоцијализација у суштини значи враћање из асоцијалног начина живота у нормалне облике понашања и односе, тј. поновно укључивање девијантне особе у друштвене процесе редовног живота и рада.¹ Наиме, ради се о поступку који има за циљ поправљање учиниоца током самог пеналног третмана. На основу дате дефиниције намеће се закључак да је у питању третман преваспитања за особе које су биле социјално интегрисане у друштву, али су у одређеном периоду на основу свог понашања дошли у сукоб са друштвеним нормама. Као мера криминалне политике ресоцијализација има три фазе:

1. судску – изречена мера или казна,
2. институционалну – која се спроводи за време издржавања казне или спровођења мере безбедности и
3. постпеналну која се реализује након издржавања казне и спроведене мере.²

Од ресоцијализације се очекује да измени она лична својства осуђеника која су га довела или која су допринела вршењу кривичних дела тј. својства која су непосредно повезана са криминалним понашањем. Да би ресоцијализација била успешна, осуђеника треба преваспитати тако да прихвати позитивне друштвене вредности и ставове и да њихово поштовање схвати као своју обавезу.³

Дакле, смисао ресоцијализације се састоји у утицају на осуђеника да поштују друштвене вредности, тј. да се поново укључи у друштво и самим тим постане друштвено користан члан заједнице. У питању је веома сложен процес од којег се очекује да утиче на личност осуђеника тако што ће неутрализовати криминогене факторе, и оспособити га за друштвено прихватљив начин живота.

¹ Мило, Бошковић, Миленко, Радоман, *Пенологија*, Правни факултет у Новом Саду, Центар за издавачку делатност, Нови Сад, 2002. стр. 117.

² Миленко Радоман, *Пенологија и казнено извршно право*, Правни факултет у Новом Саду, Центар за издавачку делатност, Нови Сад, 2009, стр. 93.

³ Милош, Ђорђевић, *Утицај појединих фактора на процес ресоцијализације осуђених лица*, Социјална мисао- часопис за теорију и критику социјалних идеја и праксе, вол. 18, бр. 2/2011, Београд, 2011. стр. 75.

Међутим, успешност ресоцијализације условљена је различитим факторима како ендогеним тако и егзогеним. Као најдоминантније факторе свакако можемо издвојити организацију казнено-поправних установа као и радну и образовну активност⁴, међутим поред ових фактора веома велики значај за крајњи циљ ресоцијализације има и сам процес реинтеграције бивших затвореника у друштвену заједницу, јер ма колико били успешни третмани у казним заводима, без адекватне постпеналне помоћи тешко је очекивати да ће се појединац након изласка са издржавања казне затвора лако прилагодити и укључити у живот ван завода. У том смислу, процес ресоцијализације се наставља и након издржане казне у виду постпеналне помоћи, која представља један од кључних фактора и утицаја да се осуђеник опет не врати криминалним навикама.

Реинтеграције бивших затвореника и постпенална помоћ

Како је основни задатак ресоцијализације да измени саму личност осуђеника, неутралише криминогене факторе и измени „криминални“ систем вредности код бивших затвореника, онда је разумљиво да постпенална помоћ и сам процес реинтеграције бивших осуђеника на живот на слободи представља основ сваке успешне ресоцијализације. У том смислу, успешност ресоцијализације може се разликовати као:

1. трајна ресоцијализација (појединац не чини поново кривична дела и не враћа се у затвор);
2. привремена: (по протеклу извесног времена поново чини кривично дело и постаје повратник) и
3. нема ресоцијализације (убрзо по изласку из затвора чини кривично дело и враћа се у затвор).⁵

Потреба за организовањем система социјалне реинтеграције и прихвата осуђених лица јавила се из потребе за смањењем ризика од криминалитета учињеног у поврату. Наиме, бившим осуђеницима је неопходно пружити одређене видове помоћи управо из разлога што већина њих није у могућности да се брзо прилагоди животу на слободи,

⁴ Више о радној и образовној активности у: Јоко Драгојловић, Игор Кушић и Зоран Савић, Улога радне и образовне активности у функцији ресоцијализације, Безбејдност полиција грађани, Министарство унутрашњих послова Републике Српске, вол. 9, бр. 3-4/2013, Бања Лука, 2013, стр. 271-282.

⁵ Бранислава Кнежић, *Реинтеграција бивших затвореника у сеоску средину*, Зборник института за криминолошка и социолошка истраживања, Институт за криминолошка и социолошка истраживања, вол. 29, бр. 1-2, Београд, 2010. стр. 243.

посебно ако је реч о осуђеницима који су били на извршењу дуготрајне казне затвора. Наиме, сав напор пенитенцијарног третмана показује се узалудним уколико лица отпуштена са издржавања казне затвора бивају прпуштена сами себи. Сходно томе, постпенална помоћ као обилк третмана и/или криминалнополитичка мера, се примењује према особама које су биле осуђене на казну затвора, по протеклу времена на које је изречена или по условном отпусту осуђеника, као и према онима који су и даље у пенитенцијарним установама, али ће ускоро бити отпуштени.⁶ Дакле, сврха постпеналне помоћи састоји се у помоћи лицима која су отпуштена са издржавања казне затвора, а та помоћ има за циљ брже, лакше и безболније укључивање у нормалан друштвени живот.

Познато је да по изласку из заводске установе на слободу, осуђени се суочава са бројним проблемима материјалне, социјалне, психолошке, стамбене и здравствене природе које није у могућности да савлада, те стога услед поменутих потешкоћа може да поклекне и да се врати вршењу кривичних дела. Да би се спречило поновно враћање таквог осуђеног на пут криминала, њему се пружају мере помоћи које се састоје у моралној потпори да истраје у савладавању тешкоћа и добром владању те да избегне сва искушења и изазове који га могу поново одвести на вршење кривичних дела, а са друге стране, њему се пружа помоћ проналажењем запослења, исхране или смештаја односно решењем стамбеног проблема, обезбеђењем лечења, сређивањем породичних прилика, пружањем материјалне помоћи, омогућавањем започињања или настављања школовања или стручног оспособљавања и слично.⁷

Међутим, за решавање бројних проблема у овој области са којима се пракса суочава, на првом месту су потребна позамашна новчана издвајања, а с обзиром да се налазимо у времену светске економске кризе, можемо издвојити њена двојака негативна дејства. С једне стране она онемогућава евентуално пружање материјалне помоћи бившим осуђеницима, давање исхране и смештаја, решавање стамбеног питања, као и могућност запошљавања са једне стране, док са друге стране криза подстиче криминалитет чиме се повећава број повратника а самим тим и додатно оптерећују већ оптерећени затворски капацитети.

Када је реч о постпеналној помоћи, она може бити унутрашња и спољашња. Унутрашња помоћ се састоји у оснаживању бившег осуђеника, као подстицање, охрабривање и давање савета како да раз-

⁶ Миомира Костић, Дарко Димовски, *Постпенална помоћ као облик третмана и/или криминалнополитичка мера*, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Вол. 58, Правни факултет у Нишу, Ниш, 2011. стр. 23.

⁷ Драган Јовашевић, Зоран Стевановић, *Правни аспекти извршења кривичних санкција*, Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд, 2007. стр. 153.

реши тешкоће психолошке природе које се најчешће јављају после отпуста. Спољашња помоћ изражава се кроз низ непосредних, законом регулисаних поступања извесних државних органа у давању материјалних средстава, обезбеђењу запослења, решавању привременог смештаја, пружања бесплатне правне помоћи у разрешавању извесних правних питања и сл.⁸

Дакле, неколико месеци пре изласка на слободу са осуђеником започиње интензиван рад који се базира на припремање за живот на слободи. Тај рад се углавном састоји на саветима и другим видовима моралне подршке који су усмерени на уклањање депривације и негативних психолошких карактеристика⁹ које су присутне код већине затвореника. Велику улогу у тим припремама, поред напора пенитенцијарне администрације игра могућност интензивирања контаката осуђеника са спољним светом и нарочито ангажовање породице која може одлучујуће допринети да отпуштени што пре преброди прве дане на слободи који се сматрају кључним за доношење одлуке о поновном предузимању друштвеноопасних дела односно за одустајање од њиховог вршења.¹⁰

Проблем интеграције бивших осуђеника у градској и сеоској средини

Важну улогу приликом реинтеграције и прилагођавања бившег осуђеника на живот на слободи има и став друштвене средине. У том смислу, (не)прихваћеност појединца по изласку из затвора није последица само његовог понашања и третмана (шта год се под тим подразумевамо) него је и условљена стањем и приликама друштва и локалне средине у коју се враћа.¹¹ Наиме, познато је да већина лица након што бивају осуђени на казну затвора постају стигматизовани од стране средине из које потичу. Управо из тог разлога, неопходно је да бившем осуђенику помоћ и подршку пруже и ужа и шира друштвена заједница а не да се суочи са одбацивањем и поновном „осудом“. Међутим, став уже и шире друштвене заједнице према бившем осуђенику одређује и врста кривичног дела, јер у неким културама и традиционалним схватањима није исто жигосан лопов, убица, силоватељ и сл.¹²

⁷ Миомира Костић, Дарко Димовски, оп. цит. стр. 28.

⁹ Више о томе у: Милица Ђуричић, Психосоцијалне карактеристике осуђених лица, Социјална мисао, вол. 18. бр. 2/2011, 2011. стр. 59-72

¹⁰ Ђорђе Игњатовић, *Криминологија – осмо измењено и допуњено издање*, Досије, Београд, 2007, стр. 236.

¹¹ Бранислава Кнежић, оп. цит. стр. 242.

¹² Ibid, 248.

Када је реч о реинтеграцији бивших осуђеника у сеоску средину свакако као основни проблем мора се истећи проблем мале средине. Село као средина је склона осудама, изолацији и неправштању што свакако отежава ионако тешку реинтеграцију. Када се бивши осуђеник суочи са неразумевањем, осудом и недостатком подршке, процес реинтеграције тече јако тешко, јер мање средине углавном много теже праштају незаконита понашања. То свакако представља највећи недостатак мале средине у процесу реинтеграције. Насупрот томе, мала средина итекако може олакшати прилагођавање животу ван „решетака“ прихватајући, без осуде, особе по изласку из затвора.¹³

Када је реч о градској средини, процес реинтеграције би по правилу требао тећи једноставније у односу на потешкоће које имамо на селу, с обзиром на већу анонимност, па самим тим и обележеност бившег осуђеника мање долази до изражаја. Међутим, као главни проблем у процесу реинтеграције у већим срединама а самим тим и опасност за бившег осуђеника јесте чињеница да постоји велики каузалитет између урбаних средина и криминалитета. У прилог томе говоре следеће чињенице: фактор закона великих бројева – већи број људи подразумева и већи проценат асоцијалних, фактор пауперизације – незапосленост и беда манифестују се више у урбаним него у руралним подручјима, фактор искушења – град нуди много више изазова за лаку зараду него село, фактор интеракције и имитације – носиоци делинквентног понашања живе, претежно, у граду и у својој средини репродукују криминалце лакше него на селу.¹⁴ Дакле, имајући у обзир напред изнете изазове и проблеме са којима се у граду суочавају сва лица, па самим тим и бивши осуђеници, мишљења смо да су градске средине много теже за интеграцију. Сходно томе, у градским срединама улога и значај служби са постпеналну помоћ је много већа.

Нормативна решења у Републици Србији из области постпеналне помоћи

Закону о извршењу кривичних санкција Републике Србије¹⁵ прописује да се лицу отпуштеном са издржавања казне пружа неопходна помоћ и подршка како би се умањио ризик вршења нових кривичних

¹³ Ibid.

¹⁴ Мило Бошковић, *Криминологија*, Правни факултет у Новом Саду, Центар за издавачку делатност, Нови Сад, 2007.стр. 210-211.

¹⁵ Закон о извршењу кривичних санкција, *Сл. гласник РС*, бр. 55/14.

дела и како би му се олакшао успешан повратак у заједницу (члан 48). Такође, према лицу које се отпушта са издржавања казне затвора утврђује се програм припреме за отпуст и помоћи након отпуштања (члан 185 став 1). Након што утврђивање програма за отпуст буде завршено, осуђени ће бити укључен у групни или саветодавни рад у вези са његовом припремом за отпуст најрије једну годину, а најкасније три месеца пре отпуштања у зависности од дужине изречене казне (члан 185 став 3). У остваривању пружања ове помоћи, завод сарађује са организационом јединицом у саставу Управе надлежном за третман и алтернативне санкције, органом старатељства надлежним према месту последњег пребивалишта, односно уколико осуђени није имао пребивалиште, према месту последњег боравишта осуђеног пре упућивања на извршење казне затвора, полицијом или одговарајућом организацијом или удружењем. Завод је дужан да пре отпуштања осуђеног о томе обавести полицију у месту пребивалишта, односно боравишта, као и суд који је изрекао казну затвора (члан 186 став 1 и 2).

Законом о социјалној заштити Републике Србије¹⁶ прописује у члану 2 да је социјална заштита организована друштвена делатност од јавног интереса чији је циљ пружање помоћи и оснаживање за самосталан и продуктиван живот у друштву појединаца и породица, као и спречавање настајања и отклањање последица социјалне искључености. Сваки појединац и породица којима је неопходна друштвена помоћ и подршка ради савладавања социјалних и животних тешкоћа и стварања услова за задовољење основних животних потреба имају право на социјалну заштиту, у складу са законом. Права на социјалну заштиту обезбеђују се пружањем услуга социјалне заштите и материјалном подршком (чл. 4).

Према Закону о извршењу ванзаводских санкција и мера Републике Србије¹⁷ у глави шест регулисано је и пружање помоћи лицу после извршене казне затвора. Па тако, члан 56 прописује да у случају да служба за третман процени да постоји потреба за пружањем помоћи осуђеном након извршене казне затвора, или ако осуђени сам затражи помоћ, повереник мора најкасније у року од месец дана пре отпуста започети израду програма помоћи. Приликом припремања и израде програма повереник сарађује са службом за третман и осуђеним. Програм прихвата подразумева скуп мера и поступака који се реализују у циљу укључивања отпуштених осуђеника у живот на слободи, а састоји се од више облика помоћи и подршке набројаних у члану 58 Закона о извр-

¹⁶ Закон о социјалној заштити, *Сл. гласник РС*, бр. 24/11.

¹⁷ Закон о извршењу ванзаводских санкција и мера, *Сл. гласник РС*, бр. 55/2014.

шењу ванзаводских санкција и мера. Па тако програм помоћи се састоји од:

1. пружање помоћи приликом проналажења смештаја и исхране;
2. пружање помоћи у остваривању права на здравствену и социјалну заштиту;
3. давање савета приликом избора пребивалишта или боравишта;
4. давање савета у циљу усклађивања породичних односа;
5. пружање помоћи приликом проналажења запослења, односно довршавања школовања и стручног усавршавања;
6. успостављање сарадње са надлежним центром за социјални рад у циљу давања новчане подршке за подмирење најнужнијих потреба; и
7. пружање других облика подршке.

Програм помоћи ће се обуставити у случају да лице према којем се програм помоћи спроводи не сарађује.

На основу напред изнетих одредби које се односе на постпеналну помоћу у Закону о извршењу ванзаводских санкција и мера намаће се закључак да се стање у овој области неће битије променити из разлога што нису јасно одређене обавезе и одговорност носилаца постпеналне помоћи. Искуство говори да ће се повереничка служба правдати да је њен представник израдио програм прихвата, али да остали учесници у поступку – пре свега центри за социјални рад нису урадили шта се од њих очекивало.¹⁸ Центри ће пак указивати на недостатак средстава и кадрова и тако у круг, све док се овај важан сегмент контроле криминалитета буде сводио на бирократско отаљавање посла које се своди на формално усвајање закона у Скупштини и на правдање типа „ми смо учинили све што је било до нас“¹⁹

Закључак

Осуђеници након извршења казне затвора представљају особе које су најчешће одређени период били изложени различитим депривацијама као и осећајем одбачености и губитком поверења у људе. Осуђеничку заједница и затворску средину у којој је присутан велики број социјално неприлагођених лица, посебних вредносних ставова и различитих карактерних особина бивши осуђеник треба да замени животом на слободи. Сходно томе, за већину осуђеника, посебно за оне који су били осуђени

¹⁸ Ђорђе Игњатовић, *Нормативно уређење извршења ванзаводских кривичних санкција у Србији*, преузето са: http://www.ius.bg.ac.rs/crimenjournal/articles/crimen_002-2013/Crimen%202-2013%20-%20Djordje%20Ignjatovic.pdf стр. 23 (20. 08. 2014.)

¹⁹ Ibid

на дуже казне затвора то представља одређену врсту шока. Наиме, са колико се год проблема осуђеник сусрео при доласку на извршење казне, са исто толико проблема се сусреће и по повратку на слободу, само што су они друге природе. Управо из тог разлога процес ресоцијализације се не завршава заједно са затворским третманом, већ напротив, подсредством постпеналне помоћи он се наставља.

Међутим, како су за адекватну постпеналну помоћ неопходна значајна финансијска средства, могућност њеног адекватног спровођења је ограничена. Како је помоћ проналажења запослења, исхране или смештаја односно решење стамбеног проблема, обезбеђење лечења, пружање материјалне помоћи, омогућавање започињања или настављања школовања потребна и великом броју лица која су на слободи, јасно је да се овај вид помоћи још теже може пружити бившим осуђеницима. Из тог разлога они најчешће бивају препуштени сами себи, а последица те препуштености најчешће буде извршење новог кривичног дела и повратак у казнено поправни завод.

Законски оквир из ове области у Републици Србији представља добру основу, међутим није праћен стварањем услова за пружањем помоћи, што свакако представља основни проблем. Наиме, као што смо и напоменули, за лакшу реинтеграцију бивших осуђеника на живот на слободи неопходна су пре свега знатна материјална средства која је нажалост у периоду светске економске кризе јако тешко обезбедити.

Литература:

1. Bošković, Milo (2007). *Kriminologija*, Pravni fakultet u Novom Sadu, Centar za izdavačku delatnost, Novi Sad.
2. Bošković, Milo, Radoman, Milenko (2002). *Penologija*, Pravni fakultet u Novom Sadu, Centar za izdavačku delatnost, Novi Sad.
3. Dragojlović, Joko, Kušić, Igor i Savić, Zoran (2013). *Uloga radne i obrazovne aktivnosti u funkciji resocijalizacije*, Bezbednost policija građani, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, vol. 9, br. 3-4/2013, Banja Luka, str. 271-282.
4. Đorđević, Miloš (2011). *Uticao pojedinih faktora na proces resocijalizacije osuđenih lica*, Socijalna misao- časopis za teoriju i kritiku socijalnih ideja i prakse, vol. 18, br. 2/2011, Beograd, str. 73-89.
5. Đuričić, Milica (2011). *Psihosocijalne karakteristike osuđenih lica*, Socijalna misao, vol. 18, br. 2/2011, str. 59-72
6. Ignjatović, Đorđe (2007). *Kriminologija – osmo izmenjeno i dopunjeno izdanje*, Dosije, Beograd.

7. Jovašević, Dragan, Stevanović, Zoran (2007). *Pravni aspekti izvršenja krivičnih sankcija*, Institut za kriminološka i sociološka istraživanja, Beograd.
8. Knežić, Branislava (2010). *Reintegracija bivših zatvorenika u seosku sredinu*, Zbornik instituta za kriminološka i sociološka istraživanja, Institut za kriminološka i sociološka istraživanja, vol. 29, br. 1-2, Beograd, str. 241-252.
9. Kostić, Miomira, Dimovski, Darko (2011). *Postpenalna pomoć kao oblik tretmana i/ili kriminalnopolitička mera*, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Nišu, Vol. 58, Pravni fakultet u Nišu, Niš, str. 23-40.
10. Radoman, Milenko (2009). *Penologija i kazneno izvršno pravo*, Pravni fakultet u Novom Sadu, Centar za izdavačku delatnost, Novi Sad.

Zakonski propisi:

11. Zakon o izvršenju krivičnih sankcija, *Sl. glasnik RS*, br. 55/14.
12. Zakon o socijalnoj zaštiti, *Sl. glasnik RS*, br. 24/11.
13. Zakon o izvršenju vanzavodskih sankcija i mera, *Sl. glasnik RS*, br. 55/2014

Internet izvori:

14. Đorđe Ignjatović, *Normativno uređenje izvršenja vanzavodskih krivičnih sankcija u Srbiji*, preuzeto sa:
http://www.ius.bg.ac.rs/crimenjournal/articles/crimen_002-2013/Crimen%202-2013%20-%20Djordje%20Ignjatovic.pdf
str. 23 (20.08.2014.)

THE PROBLEM OF REINTEGRATION OF FORMER PRISONERS INTO SOCIETY

Summary: Since the main task of re-socialization is to modify the personality of prisoners, to neutralize criminogenic factors and change the "criminal" system of values for former prisoners, then it is quite understandable that the post penal assist the process of reintegration of ex-convicts to live in freedom is the foundation of any successful re-socialization. It is known that after leaving the prisons to the freedom, former convicted person faces with a number of problems, financial, social, psychological, residential and medical nature that he is not able to overcome, and therefore due to the aforementioned difficulties, he may succumb and return to committing crimes. Therefore, the need for organizing the system of social reintegration and concerns for prisoners arose from the need to reduce the risk of crime committed in the recall. In this scientific work, the author will first make a brief review of the concept and the factors that affect the process of re-socialization, and the special emphasis will be placed on the problem of reintegration of former prisoners into society because the success of the institutional treatment their own confirmation gets from a good behavior of prisoners after release.

Key words: resocialization, reintegration, community, prisoner